

Sv. Peter Klaver, apostol zamorcev,
prosi za nje in za naše podjelje!

Odmev iz Afrike

Blagoslovljen po Piju X.

Upravišтво: TRST, via del Ronco 6.

Stane za celo leto K 1:50.

Vsak prvi torek v mesecu daruje eden
vlč. misijonarjev v Afriki eno sv. mašo
za žive in mrtve ude.

Iz Vatikana.

Kakor vsako leto, izročili smo tudi letos ob koncu leta Nj. eminenci kardinalu državnemu tajniku izdaje »Odmeva« ter »Male afriške biblioteke«, ki izhajajo v raznih jezikih s prošnjo, da jih ponižno pokloni sv. Očetu v našem imenu. Odgovor, ki nam ga je poslal kardinal, nas napolnjuje z veseljem in tolažbo ne samo radi nas, temveč veliko bolj radi naših ljubih dobrotnikov.

Št. 27464.

Rim, 2. prosinca 1908.

Visokorodna gospa grofica!

Z veseljem Vam naznanjam, da je tudi letos sprejel sv. Oče darilo, obstoječe iz raznojezičnih zvezkov »Odmeva« ter »Male afriške biblioteke«, katero izdaja družba sv. Petra Klaverja pod Vašim častnim vodstvom. Nj. svetost je izrazila svoje veselje nad dobrim delom, ki ga opravlja omenjena družba v zveličanje duš. Da bi ude ter vse dobrotnike v tem še bolj utrdil, se je zahvalil za Vaše otroško darilo ter podelil Vašemu visokorodju, kakor tudi vsem udom dobrotnikom ter vsem pobožnim napravam družbe svoj apostolski blagoslov.

Istotako se zahvaljujem tudi jaz za podarjene mi zvezke ter izražam svojo prisrčno željo, naj bi družba krepko uspevala.

Z izrazom odličnega spoštovanja bilježim

Nj. visokorodju gospej grofici
M. T. Ledóchowski.
glavni voditeljci družbe sv.
Petra Klaverja v Rimu.

Vašemu visokorodju
najudanejši
R. Kard. Merry del Val.

Božje sodbe v Afriki.

Na gorski planoti angonski (Angonia), ki na zapadu dela mejo Šireju (Shiré), je vse suho; in žal je že čas, ko navadno pride dež, precej potekel. Nekoliko dobrodejnih ploh začetkom deževnega časa je storilo, da so vzklike turščine setve. Od tistega časa sem pa plavajo le lahke meglice po nebesnem oboku. Zaman se oziram po dežju; vse na polju in po vrtilih vene in usiha. Uboge črnce bo pač tudi to leto zopet moril glad. »Trudni slon«, — tako se nazivlje poglavar, — je razposlal svoje poslanca, da skličejo modrece njegovega kraljestva. V krogu postavljeni kameniti sedeži ob vhodu v vas značijo shodno dvorano, in vsak izmed povabljenecv si izbere prostor po svoji službi in veljavi. Malo višji kamen v sredi zaznamuje vladarjev prestol. Molče pa glavo v vogal plašča zavito ga pričakujejo njegovi svetovavci. Končno se prikaže, veličastno zagnjen v katunov prt. Vsi vstanejo ter položijo roko na čelo, dokler poglavar ne sede. »Angoni«, tako jih nagovori, »nebo nam ne da dežja, koruza, ki so jo naše žene posejale, vene, za novo setev pa ni sredstev. Če suša ne poneha, imamo zopet lakoto pred seboj. Pred angleško vlado se je v sličnih okoliščinah sestavil strup, in vsi v deželi, ki so ga zavžili ter s svojimi čarovnijami zadrževali dež, so morali umreti. Mej nami je dandanes mnogo čarovnikov. To moramo vedeti in jih uničiti. Drugi dan prihodnjega tedna pričakujem vas in vaše ljudi onstran meje, na banijskem (Bania) griču, hočemo po stari šegi piti »Mouavi«. Ravnajte previdno! Angleži ne smejo nič izvedeti, sicer postanemo njih vjetniki. Jaz sem govoril«. Modreci vstanejo, pozdravijo poglavarja, in vsak se vrne v svojo vas. — Napočil je določeni drugi dan tedna. Petelinovo petje naznanja prvo jutranjo uro, črni možje so že zdavnaj pripravljene. Komaj pripluje solnce izza gorâ, ki vzhodno objemajo široko ravan, in že prihajajo od vseh strani molčljivi potniki. Okoli osmih so vsi zbrani in poskriti v visoki travi pri Baniji. V malih gručah pričakujejo dogodkov, ki se bodo tu vršili. Tu se odprejo travnate stene, žene se priplazijo blizu, noseč na glavi vrč z vodo. Mož, ki jim sledi, nese na ramah vrečo iz kozje kože. V sredi med opazujočimi gledalci se ustavi. Nato vrže raz sebe platno, v katero je bil zavit, in se pokaže okolistoječim v vsem prazničnem lepoticju.

Glavo krasi čelada s šopom črnega perja. Na vratu in rokah se blestijo vrvice z nabranimi pisanimi biseri, dočim mu od pasa do kolen vise dolgi in ozki jermeni iz lisičje in leopardove kože. Nato mu podado bučo, napolnjeno z vodo. Navzoči stopijo v krog. Mož vrže v vodo pest rumenkastega prahu in zmeša s palico, mej tem pa izgovarja skrivnostne besede in reke. Zdaj bo deloval »Mouavi«, ta strašna strahovalna sodba. Prvi požirek velja poglavarju. Potem gre pogubonosna čaša

od ust do ust, dokler niso vsi pili iz nje. Kmalu udari strašna, težka ura. Strup razjeda in trga drobovino ubogih žrtev. Zdaj velja: ali umreti ali strupa se iznebiti. Na vseh straneh se zvi-
 jajo ti babjeverci kakor črvi in se borijo s smrtjo; tu je ječanja in rjojenja kakor na bojišču. Solnce izliva svoje žgoče in pe-
 koče žarke na samotno ravan, ki jo popuščajo tisti, ki so pre-
 stali to sodbo božjo. A pri marsikomur je strup zmagal naravo. Kočica, ki jih je zrla zjutraj pri slovesu, bo zvečer zaman ča-
 kala njihove vrnitve. Tu so bili starčki, matere in otroci med
 triindvajsetimi mrličji, ki so ostali na banijskem polju kot žrtve
 »Mouavia«. Oropajo jih obleke in vsega lepoticja, pa jih zavle-
 čejo v travo. — Mrličji bodo plen divjih zverin, ki po-
 iščejo te nesrečnike na svojih ponočnih lovih. Noben bolesten
 krik ne moti teh prizorov. Tu ne pozna niti mož svoje žene,
 niti nima mati srca za svojega otroka. Mrlič je telo zavrženca;
 njemu ne gre ni čast ni sočutje.

Kmalu potem se je oglasilo malo dekletce pri nas, proseč
 malo soli za večerjo. »Tvoja mati je torej umrla vsled »Moua-
 via«, uboga mala Bikita?« »Da.« »Ali je bila čarovnica?« »Go-
 tovo, a jaz za to nisem nič vedela.« »Si bila poleg pri njeni
 smrti?« »Ne, tisti dan so me poslali k neki oddaljeni teti; ko
 se vrnem, sem zvedela, kaj se je dogodilo.« »Kako bridko si
 se pač jokala za svojo materjo!« »Mi pa niso pustili.«

To se je zgodilo pred tremi leti v bližnji okolici našega
 misijona. Morda se je še potem godilo to babjeversko neus-
 miljeno čarovanje, a gotovo ne več v toliki meri. Neki slučaj
 je Afrikance izdal, in po našem posredovanju je prišla angleška
 vlada stvari na sled. Jako previdno je vlada čakala tri mesece,
 predno je kaj ukrenila. Nato so bili vklenjeni poglavar in nje-
 govni pomagači. Zapor je trajal štiri mesece; eden izmed vjet-
 nikov, neutrašen vojak, je celo umrl vsled domotožja. Tako pe-
 klensko početje strogo zasledujejo zastopniki vseh oblasti. A le
 redko se razoznani. Afrikancu je pač lastna velika molčljivost; to ti
 je pravi mojster potuhnjenosti. Edino krščanstvo ima tisto skriv-
 nostno moč, ki preobrazuje grozovitne in neusmiljene šege. Po
 luči svete vere, ki napravi iz teh Adamovih otrok, če se izlije
 nad nje, otroke Božje, se mora tudi njih srce odpreti postavi
 krščanske ljubezni. Zato ne odnehajte od velikega dela usmi-
 ljenja, od podpiranja misijonov. Plačilo se bo odštelo bogato
 na dan zadnjega poravnanja, ko bo Bog pokazal vstalemu
 človeštvu dela svojih prijateljev.

A. P., misijonar v Šireju (Shiré).

Misijonski dopisi.

Apostolski vikarijat Vzhodni kap.

Pismo očetov iz družbe Jezusove.

Keilands, 7. mal. srpana 1907.

Sledeče pismo nam že znanega jezuita čast. o. Apel-a nam živo slika, kolike težave morajo premagati Bogu udani misijonarji.

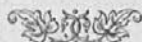
Globoko ginjen sem prejel dar, poslan našemu misijonu. Ko sem pregledoval tolike darove, me je objelo neizrekljivo čustvo hvaležnosti, katere nisem mogel drugače izraziti, kakor da sem daroval daritev sv. maše za vse dobrotnike. Naj jih ljubi Bog blagoslovi vse, vse; posebno pa naj dodeli še znanprej družbi sv. Petra Klaverja varstvo in moč, da še znanprej namaka, kakor velika reka, v katero se izliva nebroj jarkov in potokov, vsled greha in smrti neplodno in razrušeno polje našega delovanja!

Zares, uboga je ta dežela, pomilovanja vredni so ljudje, ki so morali toliko tisoč let tičati v globinah nevere! Le kdor je vse to videl, more to prav razumeti. Čudno — ali ne gre tu v Afriki vse narobe? Tako n. pr. je razposlal nebeški Učenik svoje apostole, da bi oznanjevali sv. vero, z besedami: »Delavec je vreden svojega plačila« — sv. Pavel pravi, da imajo oznanjevalci sv. vere pravico zahtevati od svojih poslušalcev, da jih vzdržujejo. Tu pa je ravno nasprotno. — Tako sta se peljala danes, na praznik presv. Srca Jezusovega, varuha naše nasebine, dva patra ter nekaj sester v neko zamorsko vas, da bi obhajali kolikor mogoče slovesno ta dan. O. Casset je služil sv. mašo, o. Bontemps je pridigal, sestre pa so pele. Po službi božji so imeli novokrščenci malo pojedino, katero smo jim morali mi pripraviti iz svojega. Tako je povsod in tako bo ostalo, dokler ne bode vera in pravost popolnoma spremenile žalostnega stanja zamorcev. Tu je še treba ustvariti nov svet, napraviti ljudi iz ljudij. Kaj pomaga zamorcu pouk o prvinah naše vere, ker še stoji na najnižji stopinji omike. Te ljudi je treba še učiti najnavadnejše reči, kako se morajo oblačiti, kako se živeti, sploh kako mora biti razumno bitje.

Delavcem v vinogradu Gospodovem ne preostaja družega, kakor opravljati to delo ter še povrh plačila deliti, ako hoče kaj doseči. Pa radi storimo vse, da se le povečuje ime Gospodovo. Tu dobivamo moč v vseh stiskah, misel na Boga nas žene, da si pridobivamo srca črncev, da jih celo obkladamo z dobrotami, kolikor je mogoče! (Žalibog je le slaba naša pomoč). Kažemo jim, kako treba otroke oblačiti, kako polje obdelovati, kako pridelke zbirati in shraniti, kako bolnikom streči, itd.

Lahko bodete umeli, častita gospa glavna voditeljica, kako težko je, te ljudi spreobrniti, jih narediti delavne, poštene, koliko težje še, narediti iz njih dobre kristjane! Zares, to ni delo od danes do jutri! Tu je treba dolgega vztrajnega dela ter obilne molitve k Gospodu žetve, da je ne pusti brez dobrodejnega deža. Tla so trda in suha, zaraščena s plevelom stoletnega malikovalstva ter vsemi strašnimi strastmi. Pomagajte nam tedaj, blagi dobrotniki, z molitvijo, kakor ste nam pomogli z darovi, da se potolaži jeza božja nad tisočimi, ki še tavajo v senci smrti.

Apostolski vikarijat Kamerun. Palotinci.

Duala, dne 11. prosinca 1907.

Naši čitatelji bodo gotovo ginjeni, ko bodo iz sledečega pisma spoznali, kako si tudi črnici prizadevajo, da prispevajo po svojih močeh k zlatomašniškemu jubileju sv. Očeta s svojimi darovi.

Velespoštovana gospa glavna roditeljica!

Ker imam ravno par prostih trenutkov na razpolago, jih hočem porabiti, da Vam priobčim nekoliko potez, ki Vam bodo pokazale, da so naši Kamerunci kljub slabim vestem, ki jih razkričavajo mej svetom, vendarle vrli in hvaležni korenjaki. Pred več mesci dobim torej iz Rima par pisem, iz katerih izvem, da se bliža jubilej sv. Očeta; obenem se mi naročuje, naj delujem za to, da se pri tej priložnosti stori tudi v Kamerunu kaj za sv. Očeta. Pri sinodi, ki smo jo obhajali koncem mesca kimovca lanskega leta v Duali, sem se posvetoval z drugimi očeti. Dasi zarad ubožnosti prebivalstva nismo mnogo pričakovali, sklenemo vendar, da črncem stvar pojasnimo in po vseh cerkvah postaje napravimo darovanje za sv. Očeta, da jim tako moremo izročiti priprosto jubilejno darilo.

In tako je romal neko nedeljo pri slovesnem oprávilu v Duali nabiralnik okoli, ko se je bilo ljudem razložilo, da bo to dar za sv. Očeta. Imel sem malo upanja ter se bal, da nabiralnik ne bo dal mnogo. Pa glej, dal je 31 kron 62 vinarjev in 2 jajci za sv. Očeta. Po sv. oprávilu pridete še dve stari ženi ter prosite, naj sprejemem za sv. Očeta dva koša, polna kassada, ki ga jeste mesto kruha; drugega, pravite, nimate prav ničesar, ne denarja, ne jajec, kassado si pa rade pritrgate. — Nato jih je še prišlo več, ki so prinesli denarja; tako se je nabralo nad 36 kron. V kraju Kribi se je nabralo 24 kron 60 vin, v Batanga (»Sv. Peter Klaver«) nad 20 kron, na »Šmarnigori« (Marienberg) blizu 36 kron; druge postaje pridejo še le na vrsto. Gotovo ti ljudje niso storili malo, ki imajo komaj imenovanja vredne malenkosti; prav mnogi so pritrkali gotovo svojim ustom.

Predvčerajšnjim sem dobil zopet pismo iz Yaunde (Zagorje) od predstojnika tamošnjega misijona, o. Hvegu. Ta piše o nabiranju za zlato mašo sv. Očeta sledeče: »Nabiranje za papežev jubilej bomo sklenili koncem tega meseca (grudna). Kakih 220 K se je že nabralo v oba namena, in upam, da jih bo do 250. To je pa že lepo, kaj ne? Ljudje prinašajo često kar krdeloma svežnje sladkorovega bičevja, yamsa, plantine, olja in marsikatero svojo »soboto«, t. j. blago, ki ga ob sobotah dobe od belokožcev, pri katerih delajo, da bi si zato kupili jedi čez teden (tobak, nože itd.) — vse za sv. Očeta. Raje trpe lakoto čez teden, ko da bi nič ne darovali. Pri sorodnikih in prijateljih bodo morda dobili kaj hrane, ali pa jim bo nudil pragozd vžitnega sadja. »Mfufub Tara« (»belega, t. j. sv. Očeta) imajo radi in jaz menim, ko bi sv. Oče res mogli videti te žrtve ubožčkov, mej katerimi se nahaja tudi marsikak vdovin vinar, bi se ne mogli ubraniti ginjenosti. Vrhtega je večjidel dar katehumenov, katerih je sedaj samo na misijonu nad 1200. Ko so pa Duali zvedeli, koliko so Yumde storiili za sv. Očeta, so zahtevali, naj se zopet pobira, češ tu se je pobiralo samo en dan, v Yaunde pa več dni; oni da hočejo dati tudi več; sv. Očeta, ki so jim poslali misijonarjev, da imajo ravno tako radi kakor Bušmanci Yaunde. Njihovi želji bomo morali že ugoditi.

Vidite torej, spoštovana gospa glavna voditeljica, to so zaničevani zamorci, lenuhi, ki mislijo samo na jed, na svoj trebuh. To so polovice, ti ljudje druge in tretje vrste, ki jih treba vedno le pretepati, pri katerih se morejo kot vzgojilo vpoštevati le vdarci: Da, taki so! In nadljudje, ki tako zaničevalno govore o črncih, no, ti pa gotovo ne dajo toliko za sv. Očeta kakor naši ubogi zamorci; raje jedo in pijo, se zabavajo na način, iz katerega se pač tupatam ne da lahko spoznati čast človekova, kamoli nadčlovekova. — Da bi mogel vendar pripovedovati sv. Očetu, koliko ljubezen imajo do njih naši ubogi, zaničevani črnci! To bi jih gotovo nekoliko tolažilo v bridki boli, ki jim jo povzroča dandanes takozvana »najstarejša hčerka« sv. Cerkve.

Prav gotovo se bote po tej povesti manj čudili, če Vam povem, da mislim na to, da bi mlade vrle zamorčke pripravljal na duhovski stan. Razlog je preveliko pomanjkanje duhovnikov v apostolskem vikarijatu Kamerun. Uvidevam, da iz Evrope ne bom dobil nikoli posebnih moči za to nezdravo misijonsko pokrajino. Moram pač ali te uboge ljudi, ki za misijonarje prosijo in moledujejo, vedno zavračati ali pa poskusiti, da si tu v deželi vzgojim duhovnikov. Kajpada vem, da bo marsikdo nazval tako podjetje nevarno. Toda pred tridesetim letom itak ne sme nobeden prejeti višjih redov, sploh pa smem že menda tudi nekoliko zaupati na pomoč milosti božje, zlasti v teh razmerah, v katerih se nahajam brez lastne krivde.

Molite prav pobožno in tudi drugi naj molijo, da se nam posreči ta načrt. Katehetska šola v »Einsiedelnu«, ki se že zida,

sprejemala bo tudi prve gojence, ki se čutijo poklicane za duhovski stan. Poduk za katehete in semeniščane bo moral biti v prvem letu in prvi polovici drugega leta enak. Celo podjetje bo seveda zvezano z mnogimi stroški. Kdo jih bo poravnal — to ve samo Bog!

Če boste kdaj, velespoštovana gospa glavna voditeljica, kak dar dobili v dober namen in Vam bo kaj preostajalo, tedaj se spomnite mojega podjetja v Kamerunu in mi kar naravnost dopišljite. Mogoče imate kakšno mašno knjižico, Missale Rom., ali kak ciborij, ki se dobro zapira ali sploh kak priprost prenesljiv altar — glejte, vse to nam bo dobro služilo. Že naprej se Vam zahvaljujem za ves trud in za vso nam doslej skazano ljubezen. Bog plačaj!

Sebe in misijon priporočam Vaši molitvi ter bilježim z različnim spoštovanjem Vašemu blagorodju najudanejši in hvaležni

† H. Vieter, apost. vikar.

Apostolska prefektura v Liberiji.

Misijon presv. Srca Jezusovega.

Kekou, dne 7. rožnika 1907.

Spoštovana gospa glavna voditeljica!

Približno pred enim letom je izročila sveta kongregacija Propagande misijonarjem lijonske misijonske družbe apostolsko prefekturo Liberija (zahodna Afrika) za misijonsko delovanje; ker sem jaz, imenovan za ondotnega apostolskega prefekta, od onega časa pričel svoje tamkajšnje delovanje, Vam hočem spoštovana gospa glavna voditeljica, v naslednjem podati majhno sliko ondotnih razmer. To storim tem rajše, ker me Vaša neutrudljiva in brezmejna požrtvovalnost za misijone k temu spodbuja in ker upam, da bodo moje besede našle pri Vas zanimanje in sočutje. Sigurno Vam je znano, da naše podjetje ni prvi poskus to deželo pokristijaniti. Že Msgr. Baron, ameriški škof, se je podal v spremstvu nekaterih duhovnikov s prvimi izseljenci iz Amerike tje, ker ni hotel pustiti svojih ovčic samih. Toda žal, vsi so v kratkem času postali žrtve krutega podnebja. Dežela je tedaj ostala brez duhovnikov do l. 1884., ko so očetje sv. Duha vnovič poskusili ustanoviti misijonsko postajo. Pa tudi ta ni imela obstanka. Že po dveh letih so bili prisiljeni, svoje podjetje opustiti, deloma zaradi nezdravega podnebja, deloma zaradi pomanjkanja potrebnih sredstev. Kratko, dežela je bila od l. 1886. naprej zapuščena in le mimogrede so jo obiskali misijonarji na svojih potovanjih. L. 1903. so očetje Marijine družbe tretjič poskusili se naseliti, toda še s slabšim uspehom, kajti že po osmih mesecih so bili gotovo

iz enakih vzrokov prisiljeni opustiti naselbino. Dva izmed njihovih misijonarjev sta v tem kratkem času svojo podjetnost plačala s smrtjo, ostali pa so se morali vrniti v Evropo, da si utrdijo svoje, od neprestane mrzlice razrušeno zdravje.

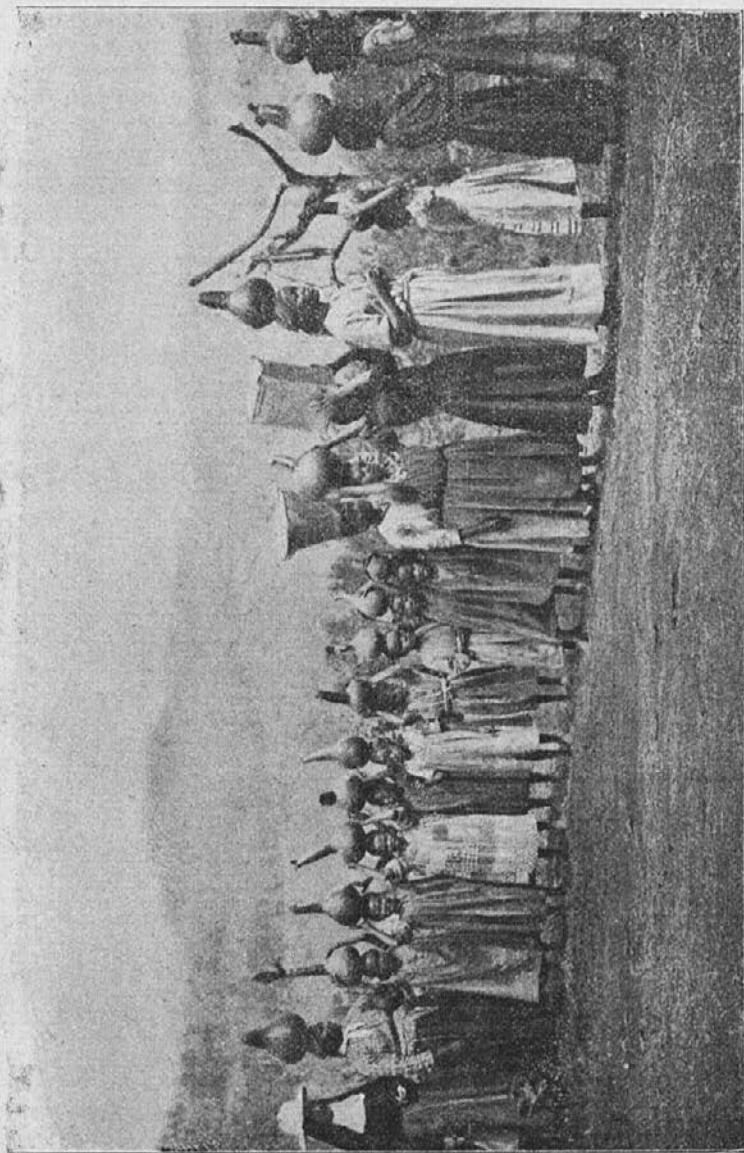
V žalostnem stanju je bilo tedaj razširjanje svetega evangelja v Liberiji, ko so nas l. 1905. poklicali tje. In čeravno so bili do tedaj vsi poskusi brezuspešni, gotovo niso bili brez sadu in ljubi Bog bo za vse te žrtve ob pravem času poslal svoj blagoslov nad to ubogo ljudstvo. Vse one junaške duše, ki so za nje žrtvovale svoje življenje na zemlji, bodo tudi v nebesih nadalje prosile za njihovo spreobrnitev. V tem trdnem zaupanju smo tudi mi pričeli s svojim delovanjem ter smo ustanovili svojo prvo, (presv. Srcu Jezusovemu posvečeno) misijonsko postajo v Liberiji, v ozadju od »Little Cape Mount« med zamorskim plemenom »Galas«, ker smo si tukaj med popolnoma divjim ljudstvom obetali najbogatejše dušne žetve. Tudi so nas še dobro sprejeli in zdi se, da vse obnašanje deželanov napram misijonarjem kaže njihovo radost in veselje, da smo se naselili pri njih. Naš namen je ustanoviti najprej šolo, v katero bomo sprejemali in ondi poučevali otroke, zlasti iz oddaljenejših vasij, da jih tako odtegnemo paganskemu vplivu in jim prav globoko vsadimo v srce krščanske resnice. Toda to ne gre kar tako in zategadelj smo, ker nam manjka potrebnih sredstev, za zdaj prisiljeni, da zelo omejimo svoje velike načrte.

Liberska vlada nam je za namenjeno stavbo dala na razpolago velik kos zemlje, ki jo pa moramo prej obdelati. Isti izraz bi lahko rabili za otroke, ki jih mislimo sprejeti, ker takšnih, kakoršni sedaj okrog skačejo, ne moremo posaditi na šolsko klop. O kako to boli misijonarjevo srce, če vidi, kako odhaja na stotine malih, ki bi jih lahko, takoj popeljal v naročje nebeškemu prijatelju otrok in se z bolečino zaveda, da morebiti nikoli ne bo pomočila voda sv. krsta njihovega čela, in iz njih očesa ne bo nikoli odsevala sreča detinstva božjega — ker mu manjka sredstev!

V vsej Liberiji je 14 rodov in v vsakem mislimo z božjo pomočjo počasi ustanoviti misijonsko središče, od katerega nam potem ustanovitev manjših postaj ne bo delala velikih težav in stroškov. Sprva seveda se moramo omejiti na najpotrebnejše, in to bi bila ustanovitev misijonske postaje na skrajnem severu Liberije in ustanovitev druge postaje v ozadju od Bana proti iztoku. Ti dve, v veliki razdalji druga od druge ležeči postaji bodele potem središči cerkvene provincije, od koder bomo ustanavljali podružnice in celo deželo prepregli. Kolikor nas uči skušnja tega leta, je sklepati, da stroški za ustanovitev takega misijonskega središča ne bodo presegle svote 5000 K, ker izdatki v sredini dežele niso tako veliki, kakor ob morju. Naše stanovanje je čisto priprosto, enako stanovanjem deželanov; nekoliko bambusovih debel je malo ometanih z ilom, namesto strehe pa palmovo listje, in hišica je gotova. Tudi ostalo, kar je za življenje potrebno, ne bo

predrago, in ko bo enkrat misijonska postaja ustanovljena, si bo že sama pridelala na mestu, kar bo za življenje potrebno.

Zamorke vodo noseče.

Toda prvim stroškom se ne moremo ogniti, ker se sedaj ne gre za razvoj, ampak še le za ustanovitev misijonske postaje. Ta

doba je tukaj najtežavnejša in najnevarnejša, ker se gre za to, da se posreči ali ponesreči četrti poskus vsejati sv. evangelij v tako veliko deželo. Res bridko bi bilo za nas in usodepolno za celo prihodnost dežele, ako bi se ta poskus, od katerega upamo najboljših uspehov, ponesrečil vsled pomanjkanja potrebnih živil. Moje mnenje je, da je naše misijonsko delovanje osigurano za vse čase, ko bomo pokrili prve stroške. Ali nas ne vzpodbuja Bog sam z znamenji, naj izpeljemo svoje podjetje, s tem, da nas je vse v tem nezdravem podnebjju do današnjega dne izvzemši nekatere mrzlične napade ohranil primeroma zdrave? V resnici, to je očiten migljaj od zgoraj in dokaz, da Bog hoče tudi to ubogo ljudstvo potegniti na svoje dobrotno očetovsko srce. Da bi se vendar to zgodilo kmalu! Če nam bodo razmere dovolile, bomo v prihodnjem letu ustanovili misijonsko postajo na severu Liberije na čast brezma-
dežni Dāvici Mariji, naši ljubi materi, in ono na iztoku na čast sv. Jožefu, patronu cele katoliške cerkve.

En del Liberije se že imenuje »Marijina dežela«. To ime so najbrž prinesli s seboj katoliški zamorski naseljenci iz »Marijine dežele« v Ameriki, (ustanovil jo je Irec O' Carrol), ki so se tukaj naselili. Žal, da je število katoličanov tukaj še prav neznatno. Na svojih potovanjih skozi to deželo sem jih našel k večjemu kakih 30, dočim je protestantov 40.000, mohamedancev pa 300.000 duš. Ostala dva milijona sta še paganska. Vi vidite tedaj, da katoliška cerkev tukaj lahko nekaj pridobi in sicer ne kakih malenkosti! V omikanejšem delu Liberije se vlada po načinu severno-ameriških združenih držav. Vlada je v rokah prezidenta in dveh vladnih zbornic. Med temi je mnogo zelo omikanih ljudi in izvrstnih oseb. Od te strani uživamo splošno in veliko spoštovanje. Prezident sam hvali katoliške misijonarje in jih nazivlja »omikonošečo moč.« Tudi je obljubil, da nas bo podpiral, kjerkoli in kakorkoli bo mogel. Ko se bomo tedaj v sredini dežele stalno utrdili, nam bo po mojem mnenju mogoče svoje delovanje raztegniti tudi proti obrežju, med omikanejši del prebivalstva, tje v Monrovijo, Cape Mount in Cap Palmas. Toda za zdaj moramo vse svoje dejanje in nehanje osredotočiti v srednjem delu dežele. Mi smo prvi in moramo skrbeti, da ostanemo sami ter tako v prihodnje branimo deželó pred vsako nam nasprotujočo konkurenco, katere se še sedaj ni bati. Bogata dušna žetev se nam tedaj obeta, ako nam krščanska ljubezen do bližnjega od vseh strani priskoči na pomoč.

Ko danes, spoštovana gospa glavna voditeljica, končujem svoje poročilo, priporočam naše podjetje Vaši in Vaših sotrudnic goreči molitvi in obljubim, da bom tudi sam Boga prosil, naj Vam da moč in zdravje, da bote mogli še mnoga leta nadaljevati svoje dosedanje plodonosno delovanje v čast božjo in blagor duš.

Vam v srcu Jezusovem in Marijinem hvaležno udani

Kratka misijonska poročila.

O. Mousset (izgovori: Musé), misijonar naše ljube Gospe de la Sallette v Faratshio na Madagaskarju, nam piše dne 4. grudnia 1906. tole: Krščanska vera bi, kakor vse kaže, kaj lepo napredovala. Naenkrat nas iznenadi, kakor strela iz jasnega neba, prepoved generalnega guvernerja, da se v kapelicah ne sme več poučevati, temveč da se to mora goditi v posebnih zato postavljenih šolskih poslopjih. Odkod naj pa jemljemo denar za te nove šole, ko nam je pri naših pičlih sredstvih jedva mogoče vzdrževati te kapelice, ki si v svoji siromašnosti komaj zaslužijo to ime?! Kdor ve, kaj pomeni šola, oziroma pouk v vzgajanju krščanske občine, ta bo že nekoliko pojmlil, kako zelo nas je ta prepoved potrla. Pa mi zaupamo na Boga! On nam bo že poslal potrebnih sredstev, da odbijemo ta napad.

Iz severnega Nyanza. Sestra Mehtilda iz družbe »naše ljube Gospe afriške« piše iz Rubaga 15. vinotoka 1906. sledeče: »To leto nam je prineslo blagoslovo delovanje. Naša bolnica je poskrbela za 451 bolnikov, mej temi 117 zaradi spalne bolezni; 159 jih je umrlo v hiši, in od teh smo jih 80, ki so prišli kot pagani, poučene in krščene izročili rokam stvarnikovim. Kajpak zremo skrbi polni v bodočnost. Bojimo se za prihodnost naše mladeži, ki jo protestanti in mohamedanci skušajo vloviti v svoje zanjke. Sicer je ustanovil preč. apostolski vikar zavetišča (patronate), in 600 deklic se udeležuje ob nedeljah predavanj. — Pobožnost k presv. Srcu Jezusovemu se razširja tudi tod. Prvi petek vam je pravi praznik. Že v sredo prihajajo kristjani trumoma iz vseh krajev. V četrtek so vsi misijonarji v spovednici. Delo traja od jutra do večera, in vendar še mora marsikateri brez sv. zakramentov iti na svoj dom. Tudi nameravamo ustanoviti delavsko šolo ter upamo s tem doseči trojni namen. Prvič se nauče naše deklice delati in si bodo tako drugič zagotovile majhen zaslužek, ki bo pokrtil stroške za obleko. In tretjič bo odpadlo tudi nekaj za podporo

naših del. Pri rodu Baganda je lepa navada, otroke oblačiti, že precej udomačena. Radi jih vidijo v čednih oblačilcih. Ko bi nam hoteli poslati kak kos bele tkanine ali celo šivalni stroj, kako neizrečeno bi Vam bili hvaležni!

Assaba. Častiti o. Butler, iz družbe lijonskih misijonarjev priporoča s temi vsticami svoje uboge gobavce milosrčnosti bralcev. »Pregnani z doma, živijo v grmovju, toda to življenje je življenje hujše, kakor si je moremo misliti. Nihče jih ne obišče, jedini njih prijatelj je pater, ki jih mnogokrat obiskuje. — Preteklo leto smo jim napravili iz bambusa malo kapelico, kjer so se zbirali k sv. maši in krščanskemu nauku. Toda silen veter nam je še to malo kapelico preobrnil in raztrgal in sedaj smo pod milim nebom. Dvakrat me je ujel dež med sv. mašo in le mislite si, kako je cerkveno oblačilo in sploh oprava, predno je sv. maša končana. — Rad bi svojim ljubim gobavcem naredil kapelo iz opeke in železa, toda jaz nimam sredstev, pa tudi če bi jih imel, bi nič ne mogel, dokler vlada tem revežem ne podari stavbišča. — Posebno potrebujem prenesljivega altarja, ker če imam tega, mi je mogoče večkrat se podati med gobavce in jim brati sv. mašo in tudi cerkvena oprava bi ne bila varna pred dežjem.

Med gobavci imam 10 kristjanov, dve družini in dva mala otročiča, ravno toliko onih, ki jih pripravljam za sv. krst in v resnici žalostno je, da niti ob nedeljah in zapovedanih praznikih ne morem za nje brati sv. maše. Ravno radi tega se obračam na krščansko, požrtvovalno ljubezen bralcev »Odmeva«. — Naši siromaki bodo zanje vsak dan molili in to je edino kar te uboge reve morejo storiti.«

Centralni Madagaskar. Imerina in Betsileo. Stanje misijona oo. jezuitov koncem 1. 1906: Skofa 2, duhovnikov 82, bratov laikov 24, bratov krščanskih šol 36, sester 92, učiteljev in učiteljic 1305, šol 1212, cerkev in kapel 1180, krščenih katolikov 160.080, učencev in učenk

60.109, krstov 16.495, spovedi 306.044, sv. obhajil 227.708, zakonov 910, sv. poslednje olje 927, katehistične šole 400.000, paganov 2—3 milj.

Raznovrstno.

Ustmena misijonska propaganda. List »Katoliški misijoni« se z ozirom na naše lansko letno poročilo prav pohvalno izraža o nas v svoji julijevi številki (zvezek 10, 1906/07) in pravi: »Kakor kaže zadnje letno poročilo, priredila je znana sv. Petra Klaverjeva družba tekem zadnjega leta med drugim tudi 101 večjih in manjših predavanj, 6 razstav cerkvenih oblek, 5 glediških predstav in 1 slovesno tridnevnico v korist misijonov. Ta ustmena propaganda je posebna zasluga te družbe. V tem oziru katoličani primeroma zelo malo storijo, zlasti če se ozremo na čudovito delavnost protestantov. Takozvane »Misijonske ure« in »Misijonske pridige« za otroke in odrasčene so v Nemčiji, na Angleškem, Ameriki i. dr. zelo dobro urejene in tvorijo tako že samostalno pridigarško literaturo. Kaj navadna prikazen so v Ameriki misijonske potovalne pridige. Nasprotno so pridige o misijonskem delovanju cerkve v katoliških cerkvah zelo retke, in vendar naj bi pridige te vrste bolj kot vse druge budile nevernike iz duševne smrti, oziroma jih krepile v njih veri. »Neki anglikanski konvertit obžaluje, da je bil tekem 20 let le enkrat na teden vsako leto prošen, da kaj spiše za misijone v prekmorskih deželah,« tako piše ravnatelj zveze za razširjanje sv. vere v Bostonu, Rev. I. A. Walsh v svojih »Misijonskih konferencah« »Mogoče bi slednjič marsikak konvertit v Ameriki lahko rekel, da jih doslej sploh še niso katoliški pridigarji na to opomnili. Neka redovnica v Kanadi mi je nekoč rekla, da je že 25 let katoličanka med temi 18 let redovnica, a še ni slišala pridige o misijonih, dokler ni prišla z menoj v dotiko. To bi številni katoliki v Nemčiji lahko pričali o samih sebi. V Ameriki skušala je bostonska družba za razširjanje sv. vere prva oživiti smisel za svetovni apostolat in je dosegla že precej uspehov. Želili bi da bi se kaj sličnega tudi pri nas zgodilo in bi se vzgled sv. Petra Klaverja družbe povsod posnemal. Zakaj naj bi se ne nudilo odrasčenim tudi nekaj enakega, kar uživajo otroci v svoji lepi družbi že delj časa?«

Iz dnevnika glavne voditeljice.

Rim, 19. grudna. Novoizvoljeni glavni voditelj lijske misijonske družbe njegov. ekselenca škof Pelet nas počasti mudeč se v Rimu s svojim obiskom. Sprejeli ste ga pomočnica in voditeljica hiše, ker je pisateljica teh vrst opravljala vsakoletne duhovne vaje.

Isti dan nas obišče tudi glavni voditelj očetov od La Salette v spremstvu rimskega prokuratorja, priprost a častitljiv duhovnik, ki se nam je še le na koncu obiska dal spoznati kot glavni voditelj družbe, v katere imenu se je prišel zahvaliti.

24. grudna. Oster krivec brije po rimskih ulicah. Vendar pa so ulice danes bolj ko drugače živahne — ne le obiskovalci cerkvâ ter prodajaln se rijejo po njih, temveč tudi oni, ki hočejo voščiti po navadi »buone feste« — vesele praznike. Tudi mi se podpišemo v knjigi, katerik jedna leži nalašč za to pri glavnem vikarju, druga pa v Propagandi. Že ob 11. predpoldne je bilo prav mnogo podpisov prelatov, redovnih predstojnikov ter predstojnic. Drugih kardinalov ni nobeden prišel, ker vošči danes ves kardinalski kolegij papežu vesele božične praznike.

V cerkvi S. Maria Maggiore so danes izpostavljene v krstilni kapeli svete jaslice, da jih počastijo verniki. Od jutra do poldan se služijo tu sv. maše. Nič ni ganljivejšega, kakor pobožna molitev pred lesom, zaprtim v stekleno skrinjo, ki je bil priča nerazumljive skrivnosti božjega včlovečenja. Vem sicer, da spada zdaj, celo med pobožnimi kristjani, k dobremu tonu, da dvomijo o pristnosti teh svetinj. Jaz pustim dvomljivcem to veselje. Vendar naj tudi oni tistim, ki drugače mislijo, zdaj ko so svetinje vpricho namestnika Kristusovega izpostavljene v čiščenje, pustijo to nedolžno tolažbo, da namreč verujejo v pristnost svetinj ter je kot mogočen pripomoček k večji pobožnosti častijo. Pri tem ne morejo nič zgubiti, k večjemu kaj pridobiti, kar pa pri prvih, pri dvomljivcih, ni tako gotovo.

28. grudna. Brat Nathan je zaukazal — nasprotno cerkvenemu redu, vsled katerega v Rimu god sv. Štefana ni zapovedan praznik, pač pa Janeza evangelista — da naj imajo od sedaj šolski otroci na dan sv. Štefana prosto, zato pa naj gredo na Janževo v šolo. Dosedaj je šolska oblast svoje proste dneve uravnavala po cerkvenih praznikih. Kaj se je sedaj zgodilo? Otroci so z veseljem porabili šole prosti dan sv. Štefana, a velika večina jih je tudi na Janževo izostala iz šole, ne zmeneč se za visoki ukaz prostožidarskega magistrata. Zaradi tega je veliko ogorčenje pri prostožidarjih. V časopisu »Vita« obrekuje nek ljudskošolski učitelj na dolgo stariše otrok, kateri so sledili navdihom klerikalcev in zakrivili ta upor zoper šolsko oblast. O tem, da je treba Boga bolj ubogati ko ljudi, čeravno so ti hebrejci in prostožidarji, nima ogorčen pisec tega članka seveda nobenega pojma.

7. prosinca. Po preč. Palotti, ustanovitelju palotinske kongregacije, upeljana slovesna oktava po sv. treh kraljih se je včeraj začela. Dočim se je pet let začasno obhajala v mali cerkvi sv. Silvestro in Capite, se letos lahko zopet, kakor poprej, obhaja v krasno prenovljeni cerkvi S. Andrea della Valle. Ker je cerkev last teatincev, kateri so delali male težkoče, je sv. Oče sam pomagal, da so se poravnale. — O. Janssens, rektor in prior sv. Anselma, je danes dopoldne pridigoval v francoskem jeziku. V jedrnati, njemu lastni besedi je razpravljal o sodelovanju božje milosti in o naši dolžnosti, da apostoljsko delujemo za razširjanje sv. vere. Na svoj govor je navezal vnet poziv, da naj pristopimo po močeh k nekemu nedavno ustanovljenemu podjetju, čegar ustanoviteljice noče imenovati, ki pa je že veliko storila, da se razglasijo afrikanski misijoni in se zadosti njihovim potrebam.

8. prosinca. V sredo je pridigoval o. Hughes iz J. D. v angleškem jeziku. Za predmet si je pridigar izbral betlehemsko dete v prerokbah, v zgodovini in v njegovi oblasti na svetu. Konečno je omenil tudi našo družbo »a society for thē salvaturi of the poovr negroes« in jo je toplo priporočal, kakor tudi Palotince, kateri so vsled obhajanja te veličastne prazniške oktave imeli pre-

cejšnje izdatke. Čeravno je bil delavnik, je vkljub temu cerkev bila dobro obiskana posebno od strani duhovnikov in ženstva.

9. prosinca. Četrtek. O. Angelo Vignela, iz misijske družbe sinov najsv. srca Marijinega je pridigoval danes ob 11. uri v španskem jeziku v cerkvi S. Andrea della Valle in tudi on ni pozabil svojih poslušalcev seznaniti z misijskim delom ter ga priporočiti.

10. prosinca. Petek. Nemška pridiga o. G ü n t e m a n n O. Fr. M. Ta je govoril o veri in sicer o dejanski, krepki veri ki se kaže tudi na zunaj in cerkev podpira, posebno v apostolstvu razširjanja sv. vere. Potem je prestopil k potrebnostim cerkve v Afriki, kakor je razvidno iz »Odmeva iz Afrike«, s pozivom, naj kažemo svojo vero s tem, da sodelujemo pri podjetjih za razširjanje sv. vere, detinstvo Jezusovo in družbo sv. Petra Klaverja.

11. prosinca. Sobota. Žal že precej skrčena poljska nasebina v Rimu sešla se je danes dopoldne v S. Andrea della Valle k poljski pridigi msgr. Symon-a, nadškofa Attilskega. V izredno čast si štejemo, da tudi monsignor pospešuje naše podjetje. Plemeniti škof nam je dokazal svojo dobrosrčno naklonjenost s tem, da je koncem pridige opozoril svoje poslušalce na družbo sv. Petra Klaverja in njeno delovanje v Afriki.

13. prosinca. Ponedeljek. Običajno je pridigoval včeraj vikar francoske narodne cerkve sv. Ludovika, Abbé Colomb; med pridigo so se pobirali doneski za razširjanje sv. vere. Danes je sklenil msgr. Vaughan, brat umrlega kardinala, pridige v angleškem jeziku.

Smemo trditi, da so bila sv. opravila te osmine, ki so se vršila v veliki, v sredotočju ležeči cerkvi, kjer se različni veličastni obredi lahko kaj lepo razvijajo in kjer so govorniki delili kruh božje besede v različnih jezikih pobožnim poslušalcem različnih narodnosti, poseben misijon za Rimce in tujce.

Duša častitega Pallotti-ja se gotovo veseli v nebesih te svoje ustanove in tudi njegovi sinovi, ki jo tako blagodušno in s tvarnimi žrtvami nadaljujejo, naj se vesele vspehov in žanjejo za svoj trud hvaležnost vseh prebivalcev večnega mesta.

Časopis družbe sv. Petra Klaverja.

Podružnica Dunaj. 6. prosinca. Na praznik sv. treh kraljev je v počestitev Kristusovo priredila družba sv. Petra Klaverja igro v treh dejanjih »Torbica za vino«.

Predstave so se vršile ob treh popoldne in ob sedmih zvečer v mali društveni dvorani za glasbo; sestavil je to igro Aleksander Halka, to je pesniško ime grofice Marije Terezije Ledóchowske.

Vsi pričujoči, med njimi grofici Seilern in Dann in mnogo cerkvenih dostojanstvenikov, so se izvrstno zabavali, in papež. gl.

k. gospodu Jakobu Schreinerju je bilo mogoče se v imenu sodelujočih za živahno odobravanje toplo zahvaliti.

Sodelujoči, čeravno diletantje, so izvrstno rešili svojo nalogo in pripomogli igri naše častite glavne voditeljice k najboljšemu vspehu.

Križanska vojska molitve za Afriko.

(1.—10. velikega travna.)

Kas vsakoletne križanske vojske ali veliko bolj najiskrenejšega nadlegovanja s prošnjami do presvetega srca Jezusovega za afrikanske zamorce se bliža. Kakor vsako leto, tako prosi Klaverjeva družba tudi letos vse svoje ude, naročnike »Odmeva« in prijatelje podjetja, da se te vojske udeleže.

Kjerkoli le v Afriki misijonarji in misijonske sestre opravljajo svoje blagonosno delovanje, tam se vsaki dan od novo izpreobrnjenih, velikih in malih, prav posebno pa od malih, iskreno moli za dobrotnike v Evropi. Morda se imamo veliko zahvaliti molitvi nedolžnih duš v črnem delu sveta, da prizanaša pravična jeza božja in se ne huduje še veliko bolj kot do sedaj nad brezbožnim, omikanim svetom.

Je li ni potem prav, ja naša dolžnost, da tudi mi molimo za Afriko, da si odločimo v letu gotovi čas, ko prav posebno in združeno močjo molimo za Afriko in uboge zamorce? Kedo bi se branil te dolžnosti? Kaj pa se zahteva?

Naša križanska vojska obstoji, kakor znano, v tem, da vsaki, ali zasebno ali — če lahko mogoče — skupno z drugimi, devet dni pred praznikom varstva sv. Jožefa opravlja določeno, cerkveno potrjeno molitev, k presv. Srcu Jezusovemu za afrikanske zamorce.¹ Ako goreče duše pridružijo tej molitvi še druge molitve, n. pr. litanije k presv. Srcu Jezusovemu ali druge pobožne vaje in male darove, tem boljše.

Kaj je pravzaprav namen teh gorečih molitev?

Namen je dvojen: Potolažiti česčenjavredno pravičnost božjo, in blagor nesrečnih še v smrti senci živečih narodov afrikanških.

Mi hočemo, kolikor je od nas odvisno, Bogu vso čast zopet dati in zadostiti za pregrehe teh narodov. Ker pa to sami ne za-

¹ Cerkevno potrjena molitev, katera služi za devetdnevnicu in katero je zložil † Zambesi — misijonar o. Menyhardt J. D. se dobiva v slovenskem, nemškem, francoskem, laškem, španskem, angleškem, ogerskem in češkem jeziku zastoj in pištnine prosta v poljubnem številu od družbe sv. Petra Klaverja, Trst, via del Ronco 6 in njeni oddajalnici v Ljubljani, frančiškanske ulice 8. I. nadstropje.

moremo. se zatečemo k presv. Srcu Jezusovemu in Njemu taisto darujemo kakor tudi vsa zadostila Njegove presvete matere Device Marije, sv. Jožefa, vseh angelov in svetnikov, kakor tudi cele katoliške cerkve. Potem hočemo pa tudi nagniti presv. Srce Jezusovo k usmiljenju za te uboge rodove in skoz naše iskrene želje, goreče molitve in vedne prošnje pospešiti spreobrnjenje Afrike.

Ali je kak vzvišenejši namen kakor je ta? Gotovo ne. Zato pa lahko trdno zaupamo, da bomo uslišani prej ali slej, če le ne prenehamo moliti: »Moliti se mora in ne prenehati.«

Spomnimo se vendar na goreče molitve, trpljenje in spokorna dela očakov skozi štiri tisoč let, katera so gotovo pospešila in zaslužila največjo vseh milosti, včlovečenje Sinu Božjega. Navdajmo se s podobnim, gorečim hrepenenjem po tem, da Kristus, »Luč paganov«, kmalo zasveti ubogim afriškim zamorcem, da bodejo kmalo rešeni trinoštva »Kneza sveta«. Izrazimo to željo v goreči molitvi med to devetdnevnicu v zavesti, da jo opravljamo skupno s tisoči in tisoči pobožnih duš, — in Jezus, ki je prišel zveličat vse, On bode gotovo milostno sprejel našo molitev.

XXXXXXXXXX Popolni odpustek, XXXXXXXXXX

ki ga lahko dobijo udje družbe sv. Petra Klaverja meseca malega travna.

3. malega travna, na praznik sv. Benedikta iz Filadelfe, iz frančiškanskega reda, s primkom »zamorec«.

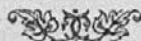
26. malega travna, na praznik naše ljube Gospe dobrega sveta.

29. malega travna, na praznik sv. mučenika Petra iz pridigar-skega reda, (ustanovni dan Klaverjeve družbe).

Pogoji: Vreden sprejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obiskanje cerkve in molitev po namenu sv. Očeta za razširjanje sv. vere.

Nepopolni odpustek:

300 dni, kolikorkrat se družnik skesanega srca vdeleži tridnevnicu, katero opravlja Klaverjeva družba pred godom naše ljube Gospe dobrega sveta (26. malega travna.)

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen. ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Solnogradu. — Odgovoren urednik: Antoa Slamič.
Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.